

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3201/22-A

Název	Fakultní základní škola s rozšířenou výukou jazyků při PedF UK, Praha 5 - Smíchov, Drtinova 1/1861
Sídlo	Drtinova 1, 150 00 Praha 5 - Smíchov
E-mail	reditelna@zsdrtinova.cz
IČO	69781869
Identifikátor	600038211
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Šrámek
Zřizovatel	Městská část Praha 5
Místo inspekční činnosti	Drtinova 1, 150 00 Praha 5 - Smíchov
Inspekční činnost na místě	15. 11. 2022 – 21. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Fakultní základní škola s rozšířenou výukou jazyků při PedF UK, Praha 5 - Smíchov, Drtinova 1/1861 (dále „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělání v základní škole a školské služby ve školní družině, školním klubu a školní jídelně.

V termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 639 žáků ve 23 třídách, včetně jedné deváté třídy pro 15 ukrajinských žáků. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v 7 odděleních školní družiny a školním klubu. Nejvyšší povolený počet žáků (720) byl naplněn na 89 %. Přibližně 15 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s odlišným mateřským jazykem.

Škola se profiluje rozšířenou výukou cizích jazyků, anglický jazyk je vyučován již od 1. ročníku, od 5. ročníku škola vyučuje druhý cizí jazyk (francouzský, německý nebo španělský), v 9. ročníku je vyučována anglická konverzace rodilým mluvčím. V souladu se zaměřením školy je účelně využita disponibilní časová dotace pro rozšířenou výuku cizích jazyků. Důraz je rovněž kladen na rozvoj informační gramotnosti, výuka informatiky je zařazena od 4. ročníku, výuka počítačové grafiky v 9. ročníku. Vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy probíhá ve spolupráci se Smíchovskou střední průmyslovou školou v jejích dílnách a laboratořích.

Instituce je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Škola sídlí v klidné části v centru města, její výhodou je dobrá dopravní dostupnost. Škola je školou bezbariérovou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti ředitele školy (dále „ředitel“) se pozitivně projevují ve vedení kolektivu pedagogických pracovníků, žáků i celé instituce. Reálně nastavená koncepce podporuje profilaci školy, stanovené záměry se daří cíleně naplňovat, což mj. dokládá úroveň a výsledky jazykového vzdělávání žáků a trvalý zájem veřejnosti o vzdělávací nabídku.

Účelným rozdělením kompetencí mezi dva zástupce a vedoucí vychovatelku školní družiny vytvořil ředitel vhodné podmínky pro fungování instituce. Od posledního inspekčního hodnocení došlo k rozšíření vedení školy o druhého zástupce. Kontrolní činnost probíhá podle stanoveného plánu a zahrnuje všechny oblasti školy. Hospitační činnost průběžně provádí vedení školy, identifikuje didaktické nedostatky v průběhu vzdělávání a na základě svých zjištění doporučuje další postupy. Přijímaná opatření však nejsou vždy respektována a důsledně vyžadována, což se projevuje zejména v průběhu vzdělávání např. nedostatečným využíváním možností a schopností žáků.

Vzdělávání zajišťuje kvalifikovaný sbor 46 pedagogických pracovníků, s učiteli úzce spolupracuje sedm vychovatelek ve školní družině a školním klubu, dva asistenti pedagoga pro žáky s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami, dva asistenti pedagoga pro žáky s odlišným mateřským jazykem včetně ukrajinských žáků. Účelnou podporu začínajícím učitelům poskytuje vedení školy i ostatní členové pedagogického sboru. Kvalitu personálních podmínek formuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které zohledňuje aktuální potřeby školy, např. vzdělávání v jazycích nebo využití informačních technologií ve výuce. Vedení školy klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy, zejména v oblasti jazykového vzdělávání. Vedení školy reaguje na názory a podněty žakovského parlamentu. Škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků. Spolupráce s dalšími sociálními partnery je efektivně využívána při realizaci vzdělávacího programu školy, školní družiny, školního klubu i zajišťování preventivních aktivit.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Pro výuku je

k dispozici dostatek kmenových tříd i odborných učeben, jež jsou všechny vybaveny moderní didaktickou technikou, která je většinou efektivně používána ve výuce. Ve spolupráci se zřizovatelem proběhla rekonstrukce další budovy, kde vznikly nové prostory pro dvě oddělení školní družiny, konferenční sál a novou školní knihovnu, včetně moderního vybavení. Vybavení technologiemi podporuje rozvoj digitální gramotnosti. Zázemí pro dobré sportovní podmínky pro žáky školy v době výuky i pro mimoškolní činnost poskytují dvě tělocvičny, dvě hřiště i školní dvůr. Vlastní školní jídelna připravuje denně pro žáky školy tři druhy jídel, přínosem je používání netradičních surovin, které odpovídají zásadám zdravé výživy. Součástí pestrého jídelního lístku je každodenní nabídka ovoce.

Vstup do budovy školy je zabezpečen elektronickým systémem a recepcí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem většiny sledovaných hodin byla pozitivní pracovní atmosféra a partnerský přístup vyučujících k žákům. Žáci většinou respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími.

Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu, byla organizačně dobře připravena a zvládnuta. Zvolené metody a formy odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Střídání činností a zařazování aktivizujících metod udržovalo pozornost a zájem většiny žáků. V hospitovaných hodinách vyučující kombinovali zejména frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, uplatňovali kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích. Žáci jsou vedeni k myšlení v souvislostech, k tvořivému přístupu a v sociální rovině ke spolupráci, toleranci a ke vzájemnému respektu. Ve většině hospitovaných hodin byl kladen důraz na podporu rozvoje komunikační kompetence, učitelé vytvářeli prostor pro komunikaci s žáky, podporovali vyjádření jejich názoru, prezentaci vlastní práce, komentování vlastního postupu při práci. Žáci byli cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, logickému a kritickému myšlení, samostatnosti při řešení zadaných úkolů i práci s různými zdroji informací, byli povzbuzováni k formulaci hypotéz. Názornost výuky ve většině hodin zvyšovalo smysluplné využití vhodných pomůcek, rovněž i účelné využití didaktické techniky učiteli i žáky, nechyběl důraz na mezipředmětové vztahy a také propojení učiva s reálným životem. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené, žáci měli potřebné množství času k pochopení a procvičení probíraného učiva. Učitelé respektovali jejich pracovní tempo, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu a pomoc, využívali ocenění dílčích pokroků žáků formou pochvaly a povzbuzení, poskytovali žákům prostor pro dotazy.

V souladu se svým zaměřením škola podporuje rozvoj jazykových dovedností žáků v cizích jazycích. Využitím motivace, výuky s rodilým mluvčím a didaktické techniky podněcovali vyučující žáky k aktivitě a ke gramaticky správnému verbálnímu projevu. Cíleně byly procvičovány aktivní i receptivní řečové dovednosti. Důraz byl kladen i na zvládnutí stěžejních gramatických struktur a slovní zásoby. Promyšlená návaznost jednotlivých činností zajišťovala patřičnou dynamiku výuky. Žáci prokazovali nadstandardní úroveň vědomostí a dovedností. Motivačně působí i pravidelné pořádání zahraničních jazykových poznávacích zájezdů a spolupráce s partnerskou školou, v jejímž rámci si žáci mohou ověřit úroveň osvojených komunikačních dovedností v cizích jazycích.

K osobnostnímu rozvoji žáků i celých kolektivů efektivně přispívá zařazení dramatické výchovy ve 3. a 4. ročníku, kdy se žáci nejprve učí poznávat vlastní pocity, v bezpečné atmosféře se vcítit do pocitu druhých a utvářet morální postoje.

Efektivitu výuky v menší části hospitovaných hodin snižovaly některé organizační nebo metodické nedostatky, např. nedostatečné využití didaktických pomůcek, nepřesné zadávání úkolů, krátký časový úsek pro vypracování úkolů. Dominující postavení učitele a zvolené vzdělávací strategie vedly k nerovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu, k nižší míře motivace žáků a někdy i jejich pasivitě. Kooperativní formy práce přispívající k rozvoji sociálních kompetencí byly využity spíše v menší míře. Nižší míra diferenciacíe zadávaných úloh v části hospitovaných hodin dostatečně nepodporovala odlišné pracovní tempo, rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i jejich individuální potřeby.

Převažujícím nedostatkem byla absence využití závěru hodin ke shrnutí probíraného učiva. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení, které by podpořilo schopnost sebereflexe žáků a poskytlo jim zpětnou vazbu o splnění stanoveného vzdělávacího cíle, ve většině hospitovaných hodin chybělo. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několika žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci.

Přínosné bylo působení asistentek pedagoga, které poskytovaly nejen přiměřenou pomoc žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale svou činností napomáhaly i plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc ostatním žákům, organizační podpora při skupinové práci, příprava učebních materiálů).

Zájmové vzdělávání ve školní družině a ve školním klubu vhodně navazuje na základní vzdělávání. Zařazované aktivity (odpočinkové činnosti, rekreační či zájmové činnosti, příprava na vyučování) reagují na potřeby a zájem účastníků, podporují vzájemnou komunikaci mezi žáky, umožňují realizaci uměleckých i pohybově zaměřených aktivit. Řízené i spontánní činnosti a relaxace jsou přiměřeně časově rozvrženy. Patřičná pozornost je věnována další podpoře nadání, tvůrčích dovedností a individuálních zájmů žáků, např. Klub nadaných dětí, kurz kreativního psaní, hra na hudební nástroj, konverzace s rodilým mluvčím, sportovní hry aj. Vzdělávací program školní družiny a školního klubu vhodně doplňují rozmanité aktivity, které přispívají k rozvoji dovedností a zájmů účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové ověřují úroveň dosažených znalostí, vědomostí a dovedností žáků běžnými způsoby, především písemným zkoušením a hodnocením práce během výuky s ohledem na individuální možnosti žáků. Ze zjištění inspekčního týmu vyplývá, že vyučujícím je při hodnocení výsledků vzdělávání poskytována vysoká míra autonomie, kritéria pro hodnocení jednotlivých předmětů nejsou zcela jednoznačně stanovena. To se projevuje v individuálních výkyvech v celkovém hodnocení žáků v různých předmětech u části vyučujících. Tyto rozdíly vyplývají zejména z vyšších nároků některých pedagogů na množství znalostí nebo souvisí s jejich nižšími dovednostmi hodnotit žáky s odlišným mateřským jazykem. Vedením je podporováno zvyšování míry formativního působení na žáky, které se však efektivně projevuje pouze ve výuce části pedagogů.

Žáci dosahují stabilních výsledků, škola nemá neprospívající žáky. Záznamy z pedagogických rad dokládají, že pedagogové výsledky žáků periodicky sledují a statisticky vyhodnocují, chybí však analýza zjištěných rozdílů v klasifikaci a stanovení systematických opatření pro jejich odstranění a pro zlepšování vzdělávacích výsledků všech žáků. Škola dostatečně nevyužívá motivační potenciál výchovných opatření, udělování pochval je závislé na jednotlivých vyučujících.

Rozvoj nadání žáků je podporován především v rámci výuky jazyků, účastí v různých typech školních projektů, zájmových aktivit či soutěží a olympiád, méně pak cílenou diferenciací

v průběhu výuky. Prostor pro rozvoj nadaných a talentovaných žáků škola realizuje mj. v rámci školního klubu. Výborné výsledky žáků v oblasti jazykového vzdělávání a jejich přední umístění v soutěžích v cizích jazycích dokumentují úspěšné naplňování profílace školy. Výsledky žáků v jednotné přijímací zkoušce na střední školy odpovídají vzdělávacímu potenciálu a možnostem žáků, zejména u žáků devátých ročníků se pohybují vysoko nad celostátním průměrem.

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá intenzivní spolupráce s mateřskou školou a rodiči budoucích žáků. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. K tomu přispívá i postupné zařazování výuky některých předmětů na prvním stupni vyučujícími z druhého stupně.

Ve spolupráci se zřizovatelem a MHMP škola v letošním školním roce zřídila jednu devátou třídu pro 15 ukrajinských žáků, kde mají možnost dokončit základní vzdělání, zdokonalit se v českém jazyce a připravit se na přijímací zkoušky na střední školy.

Školní poradenské pracoviště bylo ve školním roce 2022/2023 rozšířeno o další pozici výchovné poradkyně. Vymezené kompetence v rámci tohoto pracoviště a adresná odpovědnost za plnění stanovených úkolů se postupně nastavuje. Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, odlišným mateřským jazykem i žáky ohrožené školním neúspěchem. Poskytuje žákům podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. sestavování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů, podporu asistentem pedagoga. Potřebnou péči žákům ve školním poradenském pracovišti zajišťuje vedle výchovných poradkyň, školní metodičky prevence také speciální pedagožka. Pro reedukaci individuálních obtíží žáků škola využívá hodiny předmětu speciálně pedagogické péče, zajišťuje individuální doučování a konzultace.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřují na vytváření příznivého sociálního klimatu. Školní koordinátorka prevence zajišťuje standardní akce v rámci programu prevence, účelně organizuje práci s třídními kolektivy i prostřednictvím programu lektorů neziskové organizace. Nastavené preventivní mechanismy, které slouží k zachycení případných signálů různých forem rizikového chování, jsou funkční, o čemž svědčí i nižší míra výchovných opatření či absence snížených známek z chování. Patřičnou péči o sociální a osobnostní rozvoj žáků dokládá jejich bezproblémové chování. Nastavené preventivní mechanismy vytvářejí předpoklady k včasnému odhalování a zachycování různých forem rizikového chování. Důležitou roli v předcházení negativním jevům představuje i pestrá nabídka mimoškolních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

Škola úspěšně pokračuje v naplňování své koncepce, jejíž prioritou je podpora jazykového vzdělávání žáků. Vedení školy se daří průběžně zlepšovat prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání. Od posledního inspekčního hodnocení došlo k rozšíření vedení školy o druhého zástupce.

Silné stránky

- výborná kvalita vzdělávání v cizích jazycích se projevuje ve výsledcích vzdělávání žáků v oblasti jazykové gramotnosti,
- široká a pestrá nabídka aktivit ve školním klubu a kroužcích podporuje všestranný rozvoj žáků a posiluje prosociální vztahy mezi žáky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- menší pestrost forem a metod výuky v některých vyučovacích hodinách,
- nižší míra diferenciací výuky s ohledem na odlišnost vzdělávacích předpokladů žáků a rozdílné tempo jejich práce,
- menší zapojení žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- menší míra využívání závěru vyučovacích hodin ke shrnutí učiva.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce a zapojením žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na odlišnost vzdělávacích předpokladů žáků a rozdílné tempo jejich práce,
- didakticky využívat závěry vyučovacích hodin.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Drtinka 4 Life“ s platností od 1. 9. 2022
2. Školní řád s platností od 1. 9. 2014
3. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu s platností od 1. 9. 2015
4. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
5. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
6. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
7. Výběr z třídních knih vedených ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
8. Výběr z portfolia školního poradenského pracoviště
9. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 vedený k termínu inspekční činnosti
10. Výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
11. Rozbor hospodaření školy za rok 2021 a výstupy z účetnictví za rok 2021
12. Výpis správního řízení č. j. MSMT-30276/2020-2 změny v rejstříku škol a školských zařízení s platností od 16. 7. 2020
13. Jmenování ředitele školy č. j. MC05 94491/2020 s účinností od 1. 8. 2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Jana Máchalová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního
týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní
inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.